29/09/2020

Επιστημονική έρευνα: «Διασποράς παρεπόμενα»

/ Γνώμες

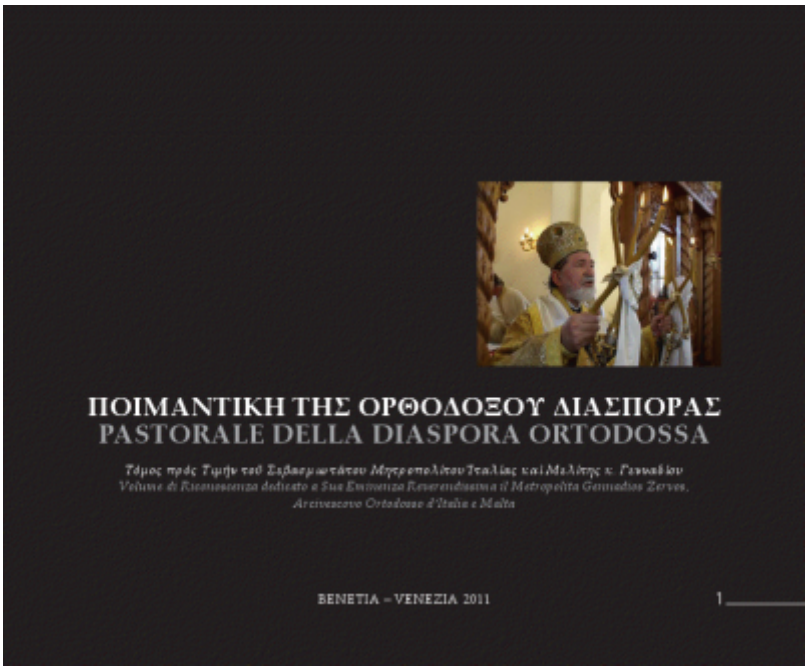

Δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στην ιστοσελίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Ιταλίας και Μελίτης η έρευνα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μύρων κ. Χρυσοστόμου «Διασπορά̨1 Παρεπόμενα (Ἱστορική ἀναδίφηση)», καρπός της επιστημονικής του έρευνας επ' αφορμή των διαφόρων προβλημάτων που προκύπτουν κατά διαστήματα μεταξύ των ορθοδόξων εκκλησιών.

Γράφει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μύρων, υπέρτιμος και έξαρχος Λυκίας:

«Όταν γίνεται μια επιστημονική έρευνα, συνήθως πρώτα εξετάζονται τα υπάρχοντα δεδομένα και στη συνέχεια ακολουθούν τα συμπεράσματα. Εδώ εμείς όμως θα παραθέσουμε πρώτα τα συμπεράσματά μας και στη συνέχεια την έρευνά μας!

Το θέμα μας αυτό καθ' εαυτό, όταν πρόκειται για τη διασπορά, είναι πολύπλοκο και τα παρεπόμενά του ακόμα χειρότερα! Εάν σήμερα η διασπορά διατελεί σε πλήρη αναρχική κατάστασι, οι πρώτοι αίτιοι είμαστε εμείς και μετά ακολουθούν οι εθνικιστικές τάσεις μέσα στην ενδορθόδοξη οικογένεια. Κανένας δεν είναι περισσότερο υπεύθυνος από εμάς για τη σημερινή κατάστασι στη διασπορά, ούτε οι Ρώσσοι, ούτε κανείς άλλος από τους Βαλκάνιους ομοδόξους.

Και εξηγούμαι: Αιωνία Του η μνήμη, ο κυριώτερος υπεύθυνος για την προκείμενη αναρχία στην διασπορά είναι ο αείμνηστος Πατριάρχης Μελέτιος Μεταξάκης. Ο οποίος όταν ήταν Αθηνών ήθελε τις Ελληνικές Κοινότητες του Εξωτερικού, ιδιαίτερα τις εν Αμερική, για το είναι αυτές προσοδοφόρες, με την Εκκλησία της Ελλάδος, χωρίς να παραβλέπει και τις κοινότητες της Ευρώπης με τις ιστορικές Ελληνικές κοιτίδες. Του λόγου το αληθές καταφαίνεται από τις μακροχρόνιες ενέργειές του στην Αμερική.

Στη συνέχεια όταν έγινε Οικουμενικός Πατριάρχης έκρινε ότι ήταν καιρός να ενεργήση σύμφωνα με τους Ιερούς Κανόνες και να πάρη πίσω τη διασπορά και να την υπαγάγη κάτω από το ωμοφόριο του Οικουμενικού Πατριάρχου. Ναι την καταταλαιπωρημένη διασπορά, την οποία ο κατά τα άλλα μεγάλος Οικουμενικός Πατριάρχης Ιωακείμ ο Γ’ , παρέδωσε στην Ελλαδική Εκκλησία, οικονομικών δυσχερειών και στενοτήτων ένεκα!

Μετά όμως, όπως είχαν ακούση αυτήκοοι μάρτυρες, έλεγεν ο Χαλκηδόνος Γρηγόριος, επί Συνόδω, τον Μάρτιο του 1922, ήκουσε τον αοίδιμο Πατριάρχη Ιωακείμ τον Γ’ να λέγη, ότι « του εδόθησαν πολλάκις αφορμαί να μεταμεληθή (για την χειραφέτησι της διασποράς), και ότι εάν ο Θεός τω εχάριζεν έτη, θα διόρθου ότι άκων είχε πράξει!»2.

Στη συνέχεια όντας ο Μεταξάκης Πατριάρχης Αλεξανδρείας σοφίστηκε τη διασπορά της Αφρικής και διεκδίκησε δικαιώματα επί της Αφρικανικής Ηπείρου φανταζόμενος ότι θα του προσέθετε ιδιαίτερα δικαιώματα και οφέλη η εκστρεμιστική του αυτή ενέργεια! Να λοιπόν γιατί οι κύριοι υπεύθυνοι της σημερινής καταστάσεως είμαστε εμείς, που στην συνέχεια ξυπνήσαμε και τους υπολοίπους να διεκδικούν δικαιώματα επί της διασποράς.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή για να γίνουμε πιο σαφείς. Ακροθιγώς με το ζήτημα της διασποράς ασχοληθήκαμε και άλλη φορά, όταν συντάσσαμε το βιβλίο μας για τα «Γεγονότα επί της εποχής των δύο Πατριαρχιών Ιωακείμ του Γ’ – Τριακονταετής Περίοδος 1880-1912, Εκδόσεις Μητροπόλεως Μύρων 3. και πιο συγκεκριμένα στο κεφάλαιο «Το ζήτημα της Διασποράς – Εκκλησιαστική χειραφέτηση;» (σσ. 229-288).

Τότε είχαμε γράψη ότι το δύσκολο τούτο θέμα εμπλέκεται με ζητήματα φυλετικό – εθνικό – εκκλησιαστικά, γιατί επρόκειτο για ζήτημα εκκλησιαστικής χειραφετήσεως ορισμένων ή όλων των στο εξωτερικό ομαιμόνων κοινοτήτων σε άλλη εκκλησιαστική δικαιοδοσία, εκτός του Οικουμενικού Θρόνου της Κωνσταντινουπόλεως.

Έτσι στις 18 του Μαρτίου του 1908 τα μέλη της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου υπέγραψαν τον Πατριαρχικό και Συνοδικό Τόμο για την παραχώρησι στην Εκκλησία της Ελλάδος του δικαιώματος της πνευματικής προστασίας και εποπτεύσεως όλων των Ελληνικών Ορθοδόξων Εκκλησιών της διασποράς στην Ευρώπη, στην Αμερική και στις υπόλοιπες χώρες εκτός της Ορθοδόξου Ελληνικής Εκκλησίας της Βενετίας, η οποία θα εξακολουθούσε να υπάγηται στην εκκλησιαστική δικαιοδοσία του Οικουμενικού Θρόνου.3

Τότε ακριβώς σημειώναμε ότι « δεν έχουμε να θαυμάσουμε (στην περίπτωση αυτή) την οξυδέρκεια του Ιωακείμ του Γ'», και απορούσαμε; «πως ένας Πατριάρχης της παραδόσεως έκρινε τόσο επιπόλαια τα πράγματα και ενέδωσε τόσο εύκολα στο αιώνιο πρόβλημα της οικονομικής στενότητας, για να μην τη χαρακτηρίσουμε ανέχεια, ως το
κύριο αίτιο της εγκατάλειψης της διασποράς στο Ελλαδικό έλεος!»4.

Μετά από τόσα χρόνια μελέτης και έρευνας επί του θέματος τούτου επιμένω επί της ιδίας σκέψεως και επικυρώνω τα προλεχθέντα αυτολεξί!
Υπήρχαν βέβαια μέχρι τότε παντού Ορθόδοξες Κοινότητες, επί παραδείγματι στην Αυστρία, οι οποίες είχαν το δικαίωμα από αρχαιοτάτων χρόνων να διορίζουν τους εαυτών ιερατικώς προισταμένους. Και δεν υπήρχε άλλος τρόπος διακανονίσεως ει μη ο διά της αμοιβαίας συννενοήσεως μετά της εν Ελλάδι Εκκλησίας και των ενδιαφερομένων κοινοτήτων. Τούτο γινόταν χωρίς μεγάλο θόρυβο και με την ανοχή συνήθως του Οικουμενικού Πατριαρχείου 5.
Και κατά την εξής γενική αρχή: «μέρη μη υπαγόμενα εις ωρισμένην δικαιοδοσίαν ο Κανών χορηγεί τω Οικουμενικώ Πατριάρχη δικαιώματα εις τας Βαρβαρικάς χώρας»6.

Άρα κατά την κανονικήν λογικήν και το προκείμενο ζήτημα έπρεπε να κανονισθή «τη κοινή των τριών μερών συννενοήσει, ήτοι του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, της Εκκλησίας της Ελλάδος και των κοινοτήτων»7. Χωρίς να σημαίνη τούτο ότι η διασπορά είναι θέμα εμπορεύσιμο».

Για τη συνέχεια της έρευνας κάντε κλικ εδώ

1. Ὁ ὅρος διασπορά μιά ἀνεπιτυχής γιά τό σήμερα ἔκφρασις, ἐφόσον οἱ ἀπό πολλῶν προηγουμένων ἐτῶν μέτοικοι Ὀρθόδοξοι χριστιανοί, σήμερα εἶναι μόνιμοι κάτοικοι στά μέρη τῆς ὑδρογείου πού
   ἐγκατεστάθησαν ἤ θεωροῦνται καί εἶναι αὐτόχθονες!
2. ΚΔΠ (Κώδιξ Διοικητικῶν Πρακτικῶν) Β' 69, Συνεδρίασις 1ης Μαρτίου 1922, Τρίτη, σ. 133,§ 13.
3. Μητροπολίτου Μύρων, Δρος Χρυσοστόμου Καλαϊτζῆ, Γεγονότα ἐπί τῆς ἐποχῆς

τῶν δύο Πατριαρχιῶν
Ἰωακείμ τοῦ Γ’ – Τριακονταετής Περίοδος 1880-1912, Ἐκδόσεις Μητροπόλεως Μύρων 3, 2005, σσ. 229-230.

4. Αὐτόθι.
5. Αὐτόθι σσ. 232 καί 233.
6. Αὐτόθι σ. 236.
7. ΚΔΠ Β‘ 53, Συνεδρίασις 20ῆς Σεπτεμβρίου 1905, Τρίτη, σσ. 728-732, § 4 – Βλέπε καί ἔργ. μνημ.
Μητροπολίτου Μύρων Χρυσοστόμου, σ. 237.